

ПРИМЉЕНО: 12. 02. 2018

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредности
101	400-306		1/2

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА

Посланичка група Социјалдемократска странка, Народна странка

12. фебруар 2018. године

Београд

ПРЕДСЕДНИКУ
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу члана 107. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. тачка 1) Закона о Народној скупштини и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине, подносим **ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ФИНАНСИЈСКОЈ ПОДРШЦИ ПОРОДИЦИ СА ДЕЦОМ**, с предлогом да се узме у претрес.

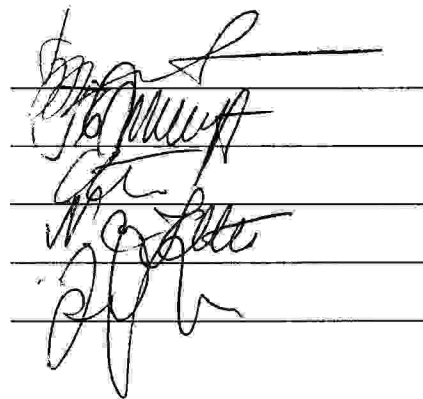
За представника предлагача одређен је народни посланик Марко Ђуришић.

Прилог: Списак народних посланика који подносе овај предлог закона.

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ

СПИСАК НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА
ПОСЛАНИЧКА ГРУПА
СОЦИЈАЛДЕМОКРАТСКА СТРАНКА - НАРОДНИ ПОКРЕТ СРБИЈЕ

1. Марко Ђуришић
2. Горан Богдановић
3. Мирослав Алексић
4. Ненад Константиновић
5. Здравко Станковић

Handwritten signatures of five members of the Social Democratic Party of Serbia, corresponding to the list on the left. The signatures are written on a document with horizontal lines. The first signature is the most prominent and appears to be 'Marko Djurisić'. The other four signatures are less legible but correspond to the names listed below.

**ЗАКОН
О ФИНАНСИЈСКОЈ ПОДРШЦИ ПОРОДИЦИ СА ДЕЦОМ**

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се финансијска подршка породици са децом.

Финансијска подршка породици са децом, у смислу овог закона, додељује се ради:

- 1) побољшања услова за задовољавање основних потреба деце;
- 2) усклађивања рада и родитељства;
- 3) посебног подстицаја и подршке родитељима да остваре жељени број деце;
- 4) побољшања материјалног положаја породица са децом, породица са децом са сметњама у развоју и инвалидитетом и породица са децом без родитељског старања.

Члан 2.

Породицу у смислу овог закона чине: супружници и ванбрачни партнери, деца, храњеник, штићеник, а под условом да живе у заједничком домаћинству и сродници у правој линији без обзира на степен сродства, сродници у побочној линији до другог степена сродства, као и тазбински сродници у правој линији у првом степену сродства.

Чланом породице, у смислу става 1. овог члана, сматра се и дете које не живи у породици, а налази се на школовању - до краја рока прописаног за то школовање, а најкасније до навршене 26. године живота.

Чланом породице, у смислу става 1. овог члана, сматра се и супружник без обзира где фактички живи.

Изузетно од ст. 1. и 3. овог члана, чланом породице не сматра се извршилац насиља у породици, односно његови приходи и имовина не утичу на право жртва насиља у породици да остваре право, ако испуњавају друге услове прописане овим законом.

Чланом породице старатеља сматра се и лице, које се у породици старатеља налази на основу решења органа старатељства.

Изузетно од става 1. овог члана, приликом утврђивања редоследа рођења деце, у породицу се убрајају и деца која не живе у њој.

Заједничко домаћинство, у смислу овог закона, јесте заједница живљења, привређивања и трошења средстава свих чланова домаћинства.

Материјално угрожена породица, у смислу овог закона, јесте породица чији укупни просечни месечни приход умањен за порезе и доприносе остварен у последња три месеца која претходе месецу у коме се подноси захтев за остваривања права утврђеног овим законом не прелази износ минималне потрошачке корпе за месец који претходи месецу у коме је захтев поднет.

Члан 3.

Термини изражени у овом закону у граматичком мушком роду подразумевају природни мушки и женски род лица на које се односе.

Члан 4.

За остваривање права на накнаду зараде, односно накнаду плате за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета и остваривање права на остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета и остваривање права на родитељски додатак - редослед рођења деце у породици утврђује се у односу на дан подношења захтева за остваривање ових права, према датуму и часу рођења уписаних у матичну књигу рођених.

За остваривање права на дечији додатак, редослед рођења деце из разведеног брака или ванбрачне заједнице која је престала утврђује се према редоследу рођења деце која живе са родитељем по одлуци надлежног органа.

За остваривање права на дечији додатак, редослед рођења деце која су у време развода брака или престанка ванбрачне заједнице била пунолетна или за коју је у току поступак утврђивања породичноправног статуса пред надлежним органом, утврђује се према редоследу рођења деце која живе са родитељем.

Чињеница са којим родитељем дете живи, у смислу ст. 2. и 3. овог члана, утврђује се за дете из разведеног брака према правоснажној пресуди суда којом је брак разведен, а за дете из ванбрачне заједнице која је престала према налазу надлежног центра за социјални рад.

За остваривање права на дечији додатак које остварује хранитељ или старатељ у редослед рођења рачуна се и дете за које је засновано хранитељство или старатељство.

За остваривање права предвиђених овим законом у редослед рођења рачунају се и усвојена деца.

За остваривање права предвиђених овим законом у редослед рођења рачунају се сва живорођена деца, а не рачунају се мртворођена деца.

Члан 5.

Приходи од утицаја на остваривање права предвиђених овим законом, а који се утврђују у просечном месечном износу, на основу остварених прихода у три месеца која претходе месецу у коме је поднет захтев, јесу:

- 1) приходи који подлежу опорезивању према закону којим се уређује порез на доходак грађана;
- 2) приходи остварени од:
 - (1) пензија и инвалиднина остварених у земљи и иностранству;
 - (2) примања по прописима о правима ратних инвалида;
 - (3) сродника који имају законску обавезу издржавања;
 - (4) остале накнаде по основу рођења и неге и посебне неге детета;
 - (5) реализованих новчаних и других ликвидних средстава у години дана пре подношења захтева;
 - (6) примања од рада код страног послодавца у иностранству;
 - (7) нерегистрованих активности.

Када се приход утврђује у паушалном износу за приход се узима основица за обрачунавање доприноса за обавезно социјално осигурање (у даљем тексту: доприноси).

Приходи који се исказују као годишњи узимају се у висини просечног месечног износа.

Исплатилац прихода, прописаних ставом 1. овог члана, у обавези је да изда потврду о оствареним приходима, уколико се до овог податка не може доћи увидом у доступне службене евиденције електронским упитом.

У приходе породице рачунају се и приходи од пољопривредне делатности са имовине на којој чланови заједничког домаћинства живе, коју су стекли или је користе на основу уговора или договора, без обзира да ли је извршена њена укњижба односно закључен одговарајући правни посао.

Члан 6.

У приходе из члана 5. овог закона не урачунавају се накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада, накнаде трошкова за време проведено на службеним путовањима у земљи и иностранству, отпремнине при одласку у пензију и при прекиду радног односа због престанка потребе за радом запосленог услед технолошких економских или организационих промена, солидарна помоћ, јубиларне награде и помоћи у случају смрти корисника или чланова његовог домаћинства, као и примања и приходи који се према закону којим се уређује социјална заштита не узимају у обзир приликом утврђивања права на новчану социјалну помоћ.

У приходе из члана 5. овог закона не урачунавају се и износи исплаћених издржавања за дете из претходне заједнице које не живи у заједничком домаћинству даваоца издржавања.

У приходе породице из члана 5. овог закона не рачунају се потраживања по основу правноснажне и извршне судске пресуде којом је досуђено издржавање, уколико дужник издржавања не плаћа издржавање, а извршење пресуде није могуће обезбедити коришћењем доступних правних средстава и поступака.

Члан 7.

Право на дечији додатак може се остварити уколико подносилац захтева, односно чланови његове породице, не поседују новчана и друга ликвидна средства (остварена продајом непокретности, акције, обвезнице и друге хартије од вредности и сл.) у вредности већој од износа две просечне зараде по запосленом у Републици без пореза и доприноса по члану породице, а према последњем познатом податку у моменту подношења захтева.

Ако подносилац захтева, односно чланови његове породице поседују новчана и друга ликвидна средства у вредности већој од износа две просечне зараде по запосленом у Републици Србији без пореза и доприноса по члану породице, а према последњем познатом податку у моменту подношења захтева, подносилац захтева не може остварити право на дечији додатак за период сразмеран броју месеци који се добија дељењем укупног износа тих средстава са просечном зарадом по запосленом у Републици Србији без пореза и доприноса.

Изузетно од става 1. овог члана сматраће се да подносилац захтева, односно чланови његове породице не поседују новчана средства у вредности из става 1. овог члана у случају када новчана средства премашују ту вредност

услед исплате заосталих доспелих прихода из члана 5. овог закона, а чији износ да су редовно исплаћивани не би премашио вредност из става 1. овог члана у моменту подношења захтева.

Члан 8.

Право на дечији додатак може се остварити уколико подносилац захтева, односно чланови његове породице, не поседују непокретности на територији Републике Србије ни у иностранству, осим стамбеног простора у коме породица живи, а који не може бити већи од 25 квадратних метара по члану домаћинства.

Изузетно од става 1. овог члана, право на дечији додатак може се остварити уколико подносилац захтева, односно чланови његове породице, који остварују доходак од пољопривреде, не поседују непокретности на територији Републике Србије ни у иностранству, осим стамбеног простора у коме породица живи, а који не може бити већи од 25 квадратних метара по члану домаћинства и других нужних економских зграда у пољопривредном домаћинству и земљишта у површини до два хектара по члану породице.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана право на дечији додатак може се остварити уколико подносилац захтева, односно чланови његове породице, осим стамбеног простора у коме породица живи, поседују и другу непокретност на територији Републике Србије и у иностранству стечену поклоном и у складу са прописима о наслеђивању и не остварују приход од те непокретности у смислу закона који регулише порез на доходак грађана.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана право на дечији додатак може се остварити уколико подносилац захтева, односно чланови његове породице, осим стамбеног простора у коме породица живи, поседују и гаражу.

Члан 9.

Просечна месечна зарада по запосленом, просечна месечна зарада по запосленом без пореза и доприноса и индекс потрошачких цена у Републици Србији утврђују се према подацима које објави републички орган надлежан за послове статистике.

Подаци о висини катастарског прихода и просечног катастарског прихода по једном хектару плодног земљишта, у смислу овог закона, утврђују се према подацима републичког органа надлежног за геодетске послове.

Члан 10.

Права из овог закона јесу лична права и не могу се преносити на друга физичка и правна лица нити се могу наслеђивати, али се износи права који су доспели за исплату, а остали су неисплаћени услед смрти корисника, могу наслеђивати.

Новчана примања по основу овог закона не могу бити предмет обезбеђивања или принудног извршења.

II. ПРАВА НА ФИНАНСИЈСКУ ПОДРШКУ ПОРОДИЦИ СА ДЕЦОМ

Члан 11.

Права на финансијску подршку породици са децом, у смислу овог закона, јесу:

- 1) накнада зараде, односно накнада плате за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета;
- 2) остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета;
- 3) родитељски додатак;
- 4) дечији додатак;
- 5) накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу без родитељског старања;
- 6) накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу са сметњама у развоју и децу са инвалидитетом;
- 7) накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу корисника новчане социјалне помоћи;
- 8) накнада боравка у предшколској установи за децу родитеља са инвалидитетом;
- 9) регресирање трошкова боравка у предшколској установи деце из материјално угрожених породица.

Права из става 1. тач. 1) до 8) овог члана јесу права од општег интереса и о њиховом обезбеђивању стара се Република Србија.

О обезбеђивању права из става 1. тачка 9) овог члана стара се општина, односно град, у складу са овим законом.

АП Војводина, општина, односно град могу, ако су обезбедили средства, да утврде и друга права, већи обим права од права утврђених овим законом и повољније услове за њихово остваривање.

1. Накнада зараде, односно накнада плате за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета

Члан 12.

Накнаду зараде, односно накнаду плате за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета остварују запослени код правних и физичких лица (у даљем тексту: запослени код послодавца).

Запослени који је засновао радни однос након рођења детета, изузетно од става 1. овог члана, може остварити право на накнаду зараде односно накнаду плате током одсуства чија се дужина трајања рачуна од дана рођења детета.

Накнаду зараде, односно накнаду плате из ст. 1. и 2. овог члана остварује и отац, један од усвојитеља, хранитељ, односно старатељ детета, када у складу са прописима о раду користи одсуство из става 1. овог члана.

Накнаду зараде, односно накнаду плате за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета, за децу различитог реда рођења, могу истовремено користити оба родитеља.

Члан 13.

Основица накнаде зараде, односно накнаде плате за лица из члана 12. овог закона, утврђује се у висини збира нето зарада, односно примања која

имају карактер зараде лица из члана 12. овог закона у последњих 12 месеци који претходе првом месецу отпочињања одсуства због компликација у вези са одржавањем трудноће, или породилског одсуства, уколико није коришћено одсуство због компликација у вези са одржавањем трудноће.

Основица накнаде зараде, односно накнаде плате запосленог који је засновао радни однос након рођења детета, утврђује се у висини збира нето зарада, односно примања која имају карактер зараде лица из члана 12. овог закона у последњих 12 месеци који претходе месецу отпочињања одсуства по заснивању радног односа.

Изузетно од става 1. и 2. овог члана уколико је лице из ст. 1. и 2. запослено краће од 12 месеци основица накнаде зараде утврђује се у висини збира нето зарада, односно примања која имају карактер зараде за месеце проведене у радном односу, а за месеце који недостају до 12 месеци, као зарада, односно примање које има карактер зараде узима се 50% просечне месечне зараде у Републици Србији, према подацима које објави републички орган надлежан за послове статистике, у месецу који претходи месецу отпочињања одсуства.

Месечна основица накнаде зараде, односно накнаде плате, добија се дељењем збира основица из ст. 1. – 3. овог члана са 12 и не може бити већа од пет просечних месечних зарада у Републици Србији, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике на дан подношења захтева.

Месечна основица накнаде зараде, односно накнаде плате представља нето обрачунску вредност.

Члан 14.

Утврђивање месечне основице накнаде зараде односно накнаде плате, врши надлежни орган јединице локалне самоуправе (у даљем тексту: надлежни орган) на основу података о висини основице на коју су плаћени доприноси на примања која имају карактер зараде, односно плате, а који су евидентирани у Централном регистру обавезног социјалног осигурања, на дан подношења захтева за остваривање права и на основу потврде послодавца о висини основице на коју нису плаћени доприноси на примања која имају карактер зараде, односно плате.

Месечна накнада зараде, односно накнаде плате обрачунава се и утврђује у износу месечне основице накнаде зараде, односно накнаде плате.

Приликом исплате месечне накнаде зараде, односно накнаде плате, њен припадајући износ не умањује се по основу новчаних обустава, рате кредита и слично, већ је прималац накнаде зараде односно накнаде плате дужан да те обавезе измири лично или преко послодавца.

Пореску пријаву за обрачунате порезе и доприносе подноси министарство надлежно за социјална питања, а централизована исплата месечне накнаде зараде односно накнаде плате врши се најкасније 10. у месецу за претходни месец, почев од наредног месеца у односу на месец у којем је признато право.

Месечна основица из става 1. је основица за обрачун припадајућих пореза и доприноса.

Приликом обрачуна пореза неопорезиви износ утврђује се у складу са прописима којима се уређује порез на доходак грађана.

Министарство надлежно за социјална питања, из средстава обезбеђених у буџету Републике Србије, врши исплату месечне накнаде зараде односно накнаде плате без пореза и доприноса на текући рачун корисника, а износ припадајућих пореза и доприноса на законом прописан начин.

Месечна накнада зараде, односно накнаде плате за време породилског одсуства, не може бити мања од минималне зараде утврђене на дан подношења захтева, ако је код надлежног органа евидентирано најмање шест најнижих основица на које су плаћени доприноси на примања која имају карактер зараде.

Под минималном зарадом у смислу става 8. овог члана подразумева се износ који се добија када се минимална цена рада по сату, утврђена у складу са законом на дан подношења захтева, помножи са 184 сати и увећа за припадајуће порезе и доприносе.

Износ месечне накнаде зараде, односно накнаде плате из става 8. члана усклађује се повећањем износа минималне зараде за време остваривања права.

Члан 15.

Послодавац, надлежни орган, односно министарство надлежно за социјална питања има обавезу достављања обрачунског листића кориснику накнаде зараде, односно накнаде плате из члана 12. овог закона.

Надлежни орган има обавезу достављања потврде о годишњим оствареним приходима кориснику права из члана 12. овог закона.

Надлежни орган је дужан да на захтев корисника права достави обрачунски листић и друге потврде о исплаћеним накнадама зараде, односно накнаде плате и о уплаћеним припадајућим порезима и доприносима за период од када је право признато до дана подношења захтева.

Обрачунски листићи и друге потврде из овог члана достављају се кориснику поштом, а могу се уместо поштом доставити путем електронске поште уколико се корисник сагласи са таквим начином достављања.

Члан 16.

Захтев за остваривање права на накнаду зараде, односно накнаду плате може се поднети до истека законом утврђене дужине трајања права које се остварује, а надлежни орган дужан је да о захтеву реши најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева.

Корисник права дужан је да до 8. у месецу обавести надлежни орган о свим променама чињеница које су од утицаја на исплату права.

Надлежни орган дужан је да до 15. у месецу евидентира све настале промене које се односе на исплату права.

Послодавац, односно корисник накнаде зараде, односно накнаде плате дужан је да надлежном органу пријави сваку промену у радноправном статусу која је од утицаја на исплату накнаде зараде односно накнаде плате.

2. Остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета

Члан 17.

Остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета може остварити мајка која је у моменту рођења детета незапослена, без обзира

да ли остварује право на накнаду за случај незапослености, а у периоду од 12 месеци пре рођења детета остваривала је приходе:

- 1) по основу самосталног обављања делатности;
- 2) као носилац породичног пољопривредног газдинства које има статус лица које самостално обавља делатност према закону којим се уређује порез на доходак грађана;
- 3) по основу уговора о обављању привремених и повремених послова;
- 4) по основу уговора о делу;
- 5) по основу ауторског уговора.

Остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета може остварити и мајка која је у периоду од 12 месеца пре рођења детета била пољопривредни осигураник.

Право из ст. 1. и 2. овог члана може остварити и жена која је усвојитељ, хранитељ или старатељ детета.

Право на остале накнаде по основу рођења и неге детета остварује се у почев од дана рођења детета у трајању од годину дана за прво и друго дете, а у трајању од две године за свако следеће дете по редоследу рођења, при чему се у одређивању редоследа рођења рачуна и усвојено дете, као и дете за које је засновано хранитељство или стартељство.

Право на остале накнаде по основу рођења и неге детета остварује мајка из ст. 1. и 2. овог члана у трајању од три месеца од дана рођења детета, ако се дете роди мртво или умре пре навршена три месеца живота, односно до смрти детета уколико оно умре касније.

Право на остале накнаде по основу рођења и неге детета, може остварити и отац детета, уколико мајка није жива, ако је напустила дете, или ако је из објективних разлога спречена да непосредно брине о детету.

Чињеница из става 6. овог члана да је мајка напустила дете, односно да је из објективних разлога спречена да непосредно брине о детету утврђује се на основу налаза надлежног центра за социјални рад.

Право на остале накнаде по основу посебне неге детета остварује се у складу са овим законом и прописима који регулишу остваривање права на накнаду зараде за време одсуства са рада ради посебне неге детета за лица запослена код послодавца.

Захтев за остваривање права на остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета може се поднети до истека законом утврђене дужине трајања права које се остварује, а надлежни орган дужан је да о захтеву реши најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева.

Члан 18.

Основица за остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета за лице из члана 17. став 1. овог закона утврђује се у висини збира нето прихода из члана 17. став 1. за последњих 12 месеци који претходе првом месецу отпочињања одсуства због компликација у вези са одржавањем трудноће, или породилског одсуства, уколико није коришћено одсуство због компликација у вези са одржавањем трудноће, односно дану рођења детета.

Основица за остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета, за лице из члана 17. став 2. овог закона, утврђује се у висини збира нето прихода из члана 17. став 1. за последњих 12 месеци који претходе првом месецу отпочињања одсуства због компликација у вези са одржавањем

трудноће, или породилског одсуства, уколико није коришћено одсуство због компликација у вези са одржавањем трудноће, дану рођења детета.

Месечна основица за остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета за лица из члана 17. став 1. овог закона добија се дељењем збира основица из става 1. овог члана са 12.

Месечна основица за остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета за лица из члана 17. став 2. овог закона добија се дељењем збира основица из става 2. овог члана са 12.

Месечна основица за остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета из ст. 3. и 4. овог члана не може бити већа од пет просечних месечних зарада нити може бити мања од минималне зараде у Републици Србији, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике на дан подношења захтева.

Месечни износ осталих накнада по основу рођења и неге детета и посебне неге детета једнак је износу утврђене месечне основице за остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета из ст. 3. и 4. овог члана.

Под минималном зарадом у смислу става 5. овог члана подразумева се износ који се добија када се минимална цена рада по сату, утврђена у складу са законом на дан подношења захтева, помножи са 184 сати и увећа за припадајуће порезе и доприносе.

Месечни износ осталих накнада по основу рођења и неге детета и посебне неге детета који се одређује у висини минималне зараде усклађује се повећањем износа минималне зараде за време остваривања права.

Приликом утврђивања основице за остале накнаде не узимају се основице за приходе који имају карактер зараде, осим за лица која у моменту подношења захтева нису у радном односу, а у претходном периоду су остваривала приходе по основу зараде.

Члан 19.

Утврђивање пуног месечног износа за остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета врши надлежни орган на основу података о висини основице на коју су плаћени доприноси за лице из члана 17. став 1. тач. 1) до 6) овог закона, односно за лице из члана 17. став 2. основице на коју су плаћени доприноси за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, а који су евидентирани код органа који води евиденцију о уплаћеним доприносима обавезног социјалног осигурања, на дан подношења захтева за остваривање права и на основу потврде исплатиоца прихода о висини основице на коју нису плаћени доприноси за обавезно пензијско и инвалидско осигурање.

Месечни износ осталих накнада обрачунава се на основу утврђеног пуног месечног износа накнаде.

Исплату месечних износа осталих накнада по основу рођења и неге и посебне неге детета, без пореза и доприноса, врши министарство надлежно за социјална питања на текући рачун подносиоца захтева, из средстава обезбеђених у буџету Републике Србије.

Изузетно од става 3. овог члана, за лице које нема текући рачун, исплату месечних износа остале накнаде по основу рођења и неге и посебне неге детета, без пореза и доприноса, врши министарство надлежно за социјална питања на рачун подносиоца захтева за остваривање права отвореног код

финансијске организације одређене од стране министарства надлежног за социјална питања, из средстава обезбеђених у буџету Републике Србије.

Члан 20.

О праву на накнаду зараде, односно накнаду плате, односно праву на остале накнаде одлучује се по основу поднетог захтева, најкасније у року од 15 дана од дана подношења захтева.

О захтеву за накнаду зараде, односно накнаду плате за време породилског одсуства и одсуства са рада ради неге детета, поднетом по отпочињању породилског одсуства, одлучује се привременим решењем у трајању до три месеца.

Након прибављања потребних доказа по службеној дужности који су потребни за комплетирање захтева из става 2. овог члана надлежни орган одлучује решењем.

Жалба изјављена на решење из ст. 2. и 3. овог члана, не одлаже његово извршење.

3. Родитељски додатак

Члан 21.

Родитељски додатак остварује мајка за свако дете, под условом да је држављанин Републике Србије и да има пребивалиште у Републици Србији.

Право из става 1. овог члана може остварити и мајка која је страни држављанин и има статус стално настањеног странца под условом да је дете рођено на територији Републике Србије.

Редослед рођења утврђује се према броју живорођене деце мајке у моменту подношења захтева за остваривање права на родитељски додатак.

Право из ст. 1. и 2. овог члана остварује мајка која непосредно брине о детету за које је поднела захтев, чија деца претходног реда рођења нису смештена у установу социјалне заштите, хранитељску, старатељску породицу или дата на усвојење, и која није лишена родитељског права у односу на децу претходног реда рођења.

Право из ст. 1. и 2. овог члана изузетно признаће се и уколико је дете претходног реда рођења смештено у установу због потребе континуиране здравствене заштите и неге, односно ако постоји оправдани разлог за смештај детета претходног реда рођења са сметњама у менталном развоју степена теже и тешке менталне ометености, са тешким телесним обољењима и оштећењима, као и са вишеструким сметњама у развоју, а по претходно прибављеном мишљењу министарства надлежног за социјална питања.

Уз захтев за остваривање права на родитељски додатак за мајку која је страни држављанин подноси се и уверење надлежне службе из земље чији је мајка држављанин, о испуњености услова из ст. 5. и 6. овог члана.

Право на родитељски додатак, ако испуњава услове из ст. 1-7. овог члана, може остварити и отац детета, уколико је мајка детета страни држављанин, није жива, напустила је дете, лишена је родитељског права, или је из објективних разлога спречена да непосредно брине о детету.

Услови за остваривање права на родитељски додатак утврђују се у односу на дан подношења захтева.

Родитељски додатак увећава се за паушал за набавку опреме за дете.

Члан 22.

Висину, начин усклађивања и исплате родитељског додатка и паушала за набавку опреме за дете, прописује Влада на предлог министра надлежног за социјална питања, с тим да се родитељски додатак исплаћује за прво дете једнократно, а за друго, треће и свако наредно дете једнократно или у највише 12 месечних рата и то у износу од најмање:

- 1) за прво дете две просечне месечне нето зараде у Републици Србији према подацима републичког органа надлежног за послове статистике на дан рођења детета;
- 2) за друго дете за 30% увећан износ из тачке 1) овог става;
- 3) за треће и свако наредно дете за 50% увећан износ из тачке 1) овог става.

Висина родитељског додатка утврђује се у односу на дан рођења детета.

Захтев за остваривање права на родитељски додатак подноси мајка, односно отац детета одмах након рођења у здравственој установи у којој је дете рођено, или директно надлежном органу најкасније до навршених годину дана живота детета.

Ако се захтев поднесе у здравственој установи, овлашћени радник здравствене установе прослеђује га надлежном органу са својим електронским потписом овереним квалификованим дигиталним сертификатом.

Члан 23.

Уколико у току исплате права на родитељски додатак која се врши у месечним ратама корисник права напусти дете или умре, обуставља се даља исплата права до одлуке министарства надлежног за социјална питања.

Уколико у току исплате права на родитељски додатак која се врши у месечним ратама дете умре, наставља се даља исплата права.

Уколико у току исплате права на родитељски додатак која се врши у месечним ратама дође до развода брака или престанка ванбрачне заједнице, родитељски додатак се исплаћује родитељу који је правоснажном судском пресудом одређен да самостално врши родитељско право, односно са којим дете живи, а што се утврђује на основу налаза надлежног органа за социјални рад.

Уколико је прималац родитељског додатка извршилац насиља у породици министарство надлежно за социјални рад по хитном поступку укида право на родитељски додатак извршиоцу насиља у породици.

У случају укидања родитељског додатка из става 4. овог члана право на родитељски додатак може наставити да користи други родитељ са којим дете живи до истека периода на који је утврђена исплата родитељског додатка.

У случају укидања родитељског додатка из става 4. уколико је родитељски додатак исплаћен једнократно родитељ коме је право укинато дужан је да врати износ исплаћеног родитељског додатка.

Члан 24.

Родитељски додатак не може се остварити ако мајка или чланови заједничког домаћинства плаћају порез на имовину на пореску основицу већу од 30.000.000 динара или годишњи порез на доходак грађана.

Испуњавање услова из става 1. овог члана утврђује се на основу изјаве подносиоца захтева, а надлежни орган проверава податке по службеној дужности.

Родитељски додатак не може се остварити ако родитељи у моменту подношења захтева живе у иностранству.

Родитељски додатак не може остварити мајка која је страни држављанин уколико је у земљи, чији је држављанин, остварила исто или слично право за дете за које је поднет захтев.

4. Дечији додатак

Члан 25.

Дечији додатак остварује један од родитеља који непосредно брине о детету, који је држављанин Републике Србије и има пребивалиште у Републици Србији или страни држављанин који има статус стално настањеног странца у Републици Србији за свако дете по реду рођења у породици, од дана поднетог захтева, под условима предвиђеним овим законом.

Под условима из става 1. овог члана право на дечији додатак има и старатељ детета.

Хранитељ или старатељ детета може остварити право на дечији додатак за свако сопствено дете у породици, без обзира на број деце у породици и за свако дете без родитељског старања о коме непосредно брине.

Страни држављанин који ради на територији Републике Србије остварује дечији додатак, ако је то одређено међународним споразумом, под условима предвиђеним овим законом.

Дечији додатак припада деци која живе и похађају програм припреме детета пред полазак у основну школу у оквиру предшколског васпитања и образовања на територији Републике Србије.

Дечији додатак припада деци која живе, школују се и редовно похађају наставу на територији Републике Србије, ако међународним споразумом није другачије одређено.

Дечији додатак припада детету ако има својство ученика основне школе, односно својство редовног ученика средње школе до завршетка средњошколског образовања, а најдуже до навршених 20 година живота.

Дечији додатак припада и детету које из оправданих разлога не започне школовање у основној или средњој школи, односно које започне школовање касније или прекине школовање у својству редовног ученика у средњој школи, и то за све време трајања спречености, до завршетка средњошколског образовања а најдуже до 21 године живота.

Изузетно од става 7. овог члана, дечији додатак припада за дете са сметњама у развоју и дете са инвалидитетом за које је донето мишљење интерресорне комисије, која је образована у складу са прописима из области просвете (у даљем тексту: Комисија) све док је обухваћено васпитно-образовним програмом и програмом оспособљавања за рад, а за дете над којим је продужено родитељско право најдуже до 26 година.

Надлежни орган дужан је да у сарадњи са одговарајућом школом, у току трајања школске године, крајем сваког тромесечја провери редовност похађања наставе детета за које се остварује право.

Члан 26.

Непосредна брига о детету, у смислу овог закона, подразумева непосредно старање о животу, здрављу, васпитавању и образовању детета које живи у заједничком домаћинству подносиоца захтева.

Сматра се да родитељ непосредно брине о детету ако дете живи, похађа програм припреме детета пред полазак у основну школу у оквиру предшколског васпитања и образовања и школује се у месту пребивалишта.

Изузетно од става 2. овог члана сматра се да родитељ непосредно брине о детету и ако дете похађа:

- а) основну или средњу школу ван места пребивалишта јер у месту пребивалишта не постоји основна или средња школа;
- б) основну школу која му је ближа месту становања, односно доступнија;
- в) жељену средњу школу која не постоји у месту пребивалишта, или коју није могло да упише због недовољног броја бодова.

Непосредном бригом не сматра се збрињавање детета у установу социјалне заштите, старатељску или хранитељску породицу.

Члан 27.

Самохрани родитељ у смислу овог закона, је родитељ који самостално врши родитељско право, под условом:

- 1) да је други родитељ непознат;
- 2) да је други родитељ преминуо, а није остварено право на породичну пензију;
- 3) да је други родитељ постао потпуно и трајно неспособан за рад, а није стекао право на пензију;
- 4) да је други родитељ преминуо, а остварено је право на породичну пензију;
- 5) да је други родитељ на издржавању казне затвора дуже од шест месеци;
- 6) да други родитељ не врши родитељско право по одлуци суда;
- 7) да други родитељ не доприноси издржавању детета, а извршење обавезе издржавања није било могуће обезбедити постојећим и доступним правним средствима и поступцима.

Члан 28.

Школовање у смислу овог закона јесте похађање школе у циљу стицања образовања у основној школи и стицања образовања у својству редовног ученика у средњој школи, а у складу са прописима којима се уређује просвета.

Изузетно од става 1. овог члана, својство редовног ученика сматра се да има и лице из осетљивих друштвених група и лице са изузетним способностима млађе од 17 година које стиче средње образовање или образовање за рад у својству ванредног ученика, ако оправда немогућност редовног похађања наставе, уз сагласност министра надлежног за послове просвете.

Члан 29.

Право на дечији додатак остварује се:

1) ако укупан месечни приход, умањен за порезе и доприносе, по члану породице остварен у три месеца који претходе месецу у коме је поднет захтев не прелази износ четвртине просечне месечне нето зараде за месец у коме је поднет захтев, а укупан месечни катастарски приход по члану породице у претходној години не прелази износ од 3% просечног катастарског прихода по једном хектару плодног земљишта у претходној години или је остварен од земљишта до 500 метара квадратних на коме је подигнута стамбена зграда;

2) ако укупан месечни катастарски приход по члану породице у претходној години не прелази износ од 7% просечног катастарског прихода по једном хектару плодног земљишта у претходној години, а породица не остварује друге приходе.

Изузетно од става 1. овог члана право на дечији додатак без поновног достављања доказа о материјалном стању породице остварује корисник новчане социјалне помоћи чија деца редовно похађају школу, а независно од материјалних услова породице корисник чије дете остварује додатак за помоћ и негу другог лица.

Испуњавање услова из овог члана орган надлежан за решавање о праву утврђује прибављањем података из службених евиденција по службеној дужности.

Члан 30.

За самохране родитеље из члана 27, за старатеље и родитеље детета са сметњама у развоју и детета са инвалидитетом за које је постоји мишљење Комисије, а које не користи услуге смештаја цензус утврђен у члану 29. овог закона увећава се за 30%.

Члан 31.

Номиналне износе и начин усклађивања цензуса за остваривање права на дечији додатак, у складу са чл. 29. и 30. овог закона, утврђује Влада на предлог министра надлежног за социјална питања.

Члан 32.

Висину дечијег додатка, утврђује Влада на предлог министра надлежног за социјална питања, с тим да висина дечијег додатка за свако дете у породици појединачно не може бити нижа од 10% од просечне месечне нето зараде у Републици Србији за месец за који се исплаћује дечији додатак.

Износ дечијег додатка, утврђен у ставу. 1. овог члана, за самохране родитеље, старатеље и за родитеље детета са сметњама у развоју и детета са инвалидитетом, за које је донето мишљење Комисије, и за дете које остварује додатак за помоћ и негу другог лица, а које не користи услуге смештаја, увећава се за 50%.

Уколико су испуњени услови да се износ дечијег додатка увећа по више основа у складу са ставом 3. овог члана, укупан износ увећања не може бити већи од 80%.

Корисници дечијег додатка чија су деца редовно похађала средњу школу и са успехом завршила школску годину у септембру текуће године остварују право на још један дечији додатак.

5. Накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу без родитељског старања

Члан 33.

Деца предшколског узраста без родитељског старања имају право на накнаду трошкова боравка у предшколској установи која има решење министарства надлежног за послове просвете о верификацији, у висини учешћа корисника у цени услуге која се прописује одлуком јединице локалне самоуправе.

Деца без родитељског старања на смештају у установама социјалне заштите остварују право на накнаду трошкова у складу са ставом 1. овог члана.

Деца без родитељског старања која су у старатељским породицама, остварују право на накнаду трошкова из става 1. овог члана, под условом да је за њих остварено право на дечији додатак у складу са овим законом, а од дана од када је остварено право на дечији додатак.

Деца без родитељског старања која су у хранитељским породицама, остварују право на накнаду трошкова из става 1. овог члана, под условом да испуњавају услове прописане за остваривање права на дечији додатак.

6. Накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу са сметњама у развоју и децу са инвалидитетом

Члан 34.

Деца предшколског узраста са сметњама у развоју и деца са инвалидитетом имају право на накнаду трошкова боравка у предшколској установи која има решење министарства надлежног за послове просвете о верификацији, у висини учешћа корисника у цени услуге која се прописује одлуком јединице локалне самоуправе.

Право из става 1. овог члана не може се остварити уколико је за то дете остварено право на накнаду зараде за време одсуства са рада ради посебне неге детета.

7. Накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу корисника новчане социјалне помоћи

Члан 35.

Деца предшколског узраста корисника новчане социјалне помоћи имају право на накнаду трошкова боравка у предшколској установи која има решење министарства надлежног за послове просвете о верификацији, у висини учешћа корисника у цени услуге која се прописује одлуком јединице локалне самоуправе.

8. Накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу родитеља са инвалидитетом

Члан 36.

Деца предшколског узраста чији један или оба родитеља имају, према налазу надлежног органа, односно комисије, утврђен инвалидитет због којег је дошло до смањења или губитка радне способности имају право на накнаду трошкова боравка у предшколској установи која има решење министарства надлежног за послове просвете о верификацији, у висини учешћа корисника у цени услуге која се прописује одлуком јединице локалне самоуправе.

9. Регресирање трошкова боравка у предшколској установи деце из материјално угрожених породица

Члан 37.

Деца предшколског узраста из материјално угрожених породица, као и деца без родитељског старања, деца са сметњама у развоју и деца са инвалидитетом која нису остварила право у складу са чл. 33, 34. и 35. овог закона имају, у зависности од материјалног положаја породице, право на регресирање трошкова боравка у предшколској установи која има решење министарства надлежног за послове просвете о верификацији.

Начин и услове регресирања трошкова из става 1. овог члана утврђује надлежни орган јединице локалне самоуправе.

III. ПОСТУПАК И НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРАВА

Члан 38.

Министар надлежан за социјална питања ближе прописује поступак остваривања права на: накнаду зараде, односно накнаду плате за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета, одсуства са рада ради посебне неге детета; остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета; родитељски додатак; дечији додатак; накнаду трошкова боравка у предшколској установи за децу без родитељског старања и накнаду трошкова боравка у предшколској установи за децу са сметњама у развоју и децу са инвалидитетом и накнаду трошкова боравка у предшколској установи за децу корисника новчане социјалне помоћи.

Министар надлежан за социјална питања ближе прописује поступак за остваривање права на одсуство са рада или рада са половином пуног радног времена родитеља, односно усвојитеља, хранитеља или старатеља детета млађег од пет година коме је потребна посебна нега.

О степену сметњи у психофизичком развоју и инвалидитету детета мишљење даје надлежна комисија фонда за пензијско и инвалидско осигурање, а трошкови њеног рада финансирају се из буџета Републике Србије.

Састав, надлежност и начин рада комисије из става 3. овог члана утврђује министар надлежан за социјална питања, у складу са законом.

Члан 39.

Права утврђена овим законом остварују се по прописима о општем управном поступку, ако овим законом није другачије одређено, а у погледу поступка прикупљања, обраде и заштите података о личности примењују се закон којим се уређује заштита података о личности.

Податке који су потребни за решавање захтева по овом закону, а налазе се у доступним службеним евиденцијама државних органа, органа јединица локалне самоуправе и ималаца јавних овлашћења, органи надлежни за решавање о правима по овом закону прибављају по службеној дужности у складу са законом који уређује општи управни поступак.

Органи надлежни за решавање о правима по овом закону преузимају податке из става 2. овог члана, из доступних службених евиденција електронским путем уколико су умрежени са базама података у складу са законом, за подносиоца захтева и чланове заједничког домаћинства који се односе на: ЈМБГ, име и презиме, држављанство из матичних књига, податке о пребивалишту из регистра пребивалишта, податке о приходима и имовини из службених евиденција пореске управе, податке о пријави на осигурање и плаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање из Централног регистра обавезног социјалног осигурања, податке о поседовању непокретности из катастра непокретности и других јавно доступних евиденција, а уколико нису умрежени са базама података у складу са законом, податке из става 2. прибављају у складу са законом који уређује општи управни поступак.

У погледу поступка и овлашћења прибављања података из става 3. овог члана приступом службеним евиденцијама електронским путем у случају умрежених база података, као и у погледу других питања од значаја за заштиту података о личности прибављених на овај начин примењују се одредбе закона који уређује заштиту података о личности.

Члан 40.

Решавање о правима из члана 11. став 1. тач. 1) до 7) овог закона поверава се надлежном органу јединице локалне самоуправе.

О правима из става 1. овог члана надлежни орган решава на основу поднетог захтева.

За захтев из става 2. овог члана од података о личности надлежни орган може захтевати следеће податке о подносиоцу захтева, о члановима његовог домаћинства, односно породице, и то:

1. ЈМБГ, име и презиме, адреса пребивалишта односно боравишта, држављанство, датум и место и општина рођења, подаци о банковном рачуну на који се врши исплата, контакт телефон, адреса електронске поште, врста сродства;
2. податке о социо-економском статусу у обиму који је дефинисан условима за остваривање права дефинисаних овим законом - подаци о приходима и имовини, подаци о плаћеним доприносима, подаци о запослењу и послодавцу, подаци о стамбеном статусу, брачни статус, статус детета уколико се ради о детету са сметњама у развоју и инвалидитетом, подаци о школовању деце, подаци о старатељству односно хранитељству уколико постоје;
3. податке потребне за обрачун и исплату накнада зараде, односно накнаде плате за она права која имају карактер накнаде зараде, односно накнаде плате.

Члан 41.

О правима из овог закона у првом степену решава надлежни орган у месту пребивалишта подносиоца захтева, осим о праву на накнаду зараде, односно накнаду плате за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета и праву на остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета, о којем решава надлежни орган у месту седишта послодавца запосленог односно седишту лица које самостално обавља делатност.

Уколико пребивалиште подносиоца захтева и седиште послодавца приликом подношења захтева за остваривање права на накнаду зараде односно накнаду плате за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета и праву на остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета није у истом месту, захтев за остваривање права може се поднети и надлежном органу у месту пребивалишта подносиоца захтева, који је у обавези да га проследи надлежном органу у месту седишта послодавца, као и да по потреби посредује у поступку остваривања права.

Члан 42.

По жалбама на првостепена решења о правима из члана 11. став 1. тач. 1) до 7) овог закона у другом степену решава министар надлежан за социјална питања.

Решавање у другом степену по жалбама на првостепена решења о правима из члана 11. став 1. тач. 1) до 7) овог закона на територији АП Војводине поверава се одговарајућем органу управе АП Војводине.

Члан 43.

Корисник права из овог закона који је на основу неистинитих или нетачних података, или непријављивањем промена које утичу на губитак или обим права остварио право, дужан је да накнади штету, у складу са законом.

Члан 44.

Средства за остваривање права од општег интереса утврђених у члану 11. став 1. тач. 1) до 7) овог закона обезбеђују се у буџету Републике Србије, у складу са законом, при чему се посебно воде средства за накнаде за породилско одсуство, а посебно средства за децу и породицу.

Члан 45.

Министарство надлежно за социјална питања врши надзор над радом органа у вршењу овим законом поверених послова државне управе, у складу са законом којим се уређује државна управа, а надзор на територији АП Војводине поверава се одговарајућем органу управе АП Војводине.

III. ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ ЗА ИСПЛАТУ ПРАВА

Члан 46.

У циљу аутоматизације обрачуна износа за исплате које корисницима права врши Министарство по основу овога закона, Министарство успоставља Информациони систем за исплату права (у даљем тексту: ИС).

У ИС уносе се подаци из захтева за остваривање права, приложених и по службеној дужности прибављених доказа, из решења донетих по тим захтевима као и подаци из других докумената који су овим законом предвиђени да се достављају у току решавања захтева и коришћења права као што су потврде о редовном похађању школе.

На основу унетих података, путем ИС-а води се евиденција поднетих захтева, донетих решења, евиденција доказа прибављених по службеној дужности електронским путем посредством ИС-а, као и подносилаца захтева и чланова њихових домаћинстава.

На основу података из става 2. овог члана у ИС се формирају подаци за исплату по правима прописаним овим законом укључујући податке за плаћање пореза и доприноса за накнаду зараде, односно накнаде плате. У ИС се такође води евиденција исплата по носиоцима права као и података о плаћеним порезима и доприносима за она права која имају карактер накнаде зараде, односно накнаду плате.

Уколико подаци из става 2. овог члана нису довољни за правилно одређивање износа за плаћање пореза и доприноса који захтевају пореску пријаву, надлежни орган у ИС уноси додатне податке.

Овлашћена лица надлежног органа имају приступ ИС-у и тим путем се између осталог, врши унос података из става 2. овог члана, увид у податке о исплатама, преузимање података за плаћање пореза и доприноса, унос повратних информација о прихваћеним пореским пријавама и преглед одговарајућих статистичких извештаја.

Овлашћена лица надлежног органа у оквиру ИС-а имају приступ и функционалностима чија је сврха ефикаснији рад надлежног органа као што је увид у службене евиденције других органа у случају када постоје технички услови за повезивање.

Подаци из става 2. овог члана у ИС се могу уносити и од стране запослених у ИС Министарства.

Ближе услове и начин успостављања ИС, прикупљања, уноса, ажурирања, доступности података и друга питања од значаја за тај систем, прописује министар надлежан за социјална питања.

V. ЗАШТИТА, КОРИШЋЕЊЕ, АЖУРИРАЊЕ И ЧУВАЊЕ ПОДАТАКА

1. Заштита података

Члан 47.

Сви видови прикупљања, држања, обраде и коришћења података спроводе се у складу са овим законом, као и законом којим се уређује заштита података о личности.

За потребе научноистраживачког рада и статистичких анализа, подаци о личности користе се и објављују на начин којим се обезбеђује заштита идентитета корисника права, у складу са законом.

2. Коришћење података

Члан 48.

Корисник података из ИС, може бити државни и други орган и организација, у обиму који је нужен за извршавање послова из надлежности, као и правно и физичко лице, у обиму који је нужен за испуњавање законом прописаних обавеза и под условом да је законом овлашћено да тражи и прима податке и да је обезбеђења заштита података о личности у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Подаци у ИС и подаци које корисник података из ИС прима у складу са ставом 1. овог члана морају бити безбедним мерама заштићени од неовлашћеног приступа и коришћења.

3. Ажурирање и чување података

Члан 49.

Подаци у ИС ажурирају се без одлагања, а најкасније у року од 8 дана од дана настанка промене.

Подаци у ИС се чувају док траје право у вези са чијим остваривањем су прикупљани, а по престанку права се бришу.

VI. ДЕЧИЈА НЕДЕЉА

Члан 50.

"Дечија недеља" организује се сваке године у првој пуној недељи месеца октобра, ради подстицања и организовања разноврсних културно-образовних, рекреативних и других манифестација посвећених деци и предузимања других мера за унапређивање развоја друштвене бриге о деци.

Активности које се организују за време трајања "Дечије недеље" утврђују се програмом који доноси министар надлежан за социјална питања.

Подносиоци предлога програма могу бити удружења, која у својим програмима деловања имају активности које доприносе циљевима "Дечије недеље", а која имају најмање пет година искуства у организовању манифестација за децу на републичком нивоу.

Активности у току "Дечије недеље" финансирају се средствима која се прикупе за време трајања "Дечије недеље" и уплате на посебан рачун.

Средства из става 4. овог члана користе се за реализацију програма и то: 40% за активности на републичком нивоу, а 60% за активности на нивоу јединица локалне самоуправе.

Одобрена средства из става 4. овог члана могу се користити искључиво за спровођење прихваћеног програма.

У буџет програма не могу се уврстити трошкови који се односе на плате запослених у удружењу.

Удружење не може користити одобрена средства за промоцију политичких странака или ставова, нити за обављање делатности у циљу стицања профита.

Након реализације одобреног програма, удружење организатор дужно је да министарству надлежном за социјална питања поднесе наративни и финансијски извештај о реализацији програма.

Јединице локалне самоуправе су у обавези да, у складу са добијеним упутствима, удружењу организатору доставе извештај о реализацији "Дечије недеље" на својој територији.

Члан 51.

За време трајања "Дечије недеље" плаћа се посебан износ, и то на:

- 1) сваку продату возну карту у међумесном и међународном превозу у железничком, водном, ваздушном и друмском саобраћају;
- 2) сваку поштанску пошиљку у унутрашњем поштанском саобраћају, осим за пошиљке новина и часописа чији пријем, пренос и уручење обављају јавни поштански оператор и други поштански оператори, у складу са законом којим се уређују поштанске услуге;
- 3) сваку продату улазницу за позориште, биоскоп, другу културну манифестацију и спортску приредбу за коју се наплаћују улазнице;
- 4) сваки продат носач звука са снимљеним садржајем.

Наплату износа врше организације и друга правна лица и грађани који продају улазнице - возне карте, носаче звука са снимљеним садржајем, односно врше поштанску услугу и дужни су да наплаћена средства уплате на посебан рачун у буџет Републике Србије, у року од седам дана од дана завршетка "Дечије недеље".

Министар надлежан за финансије ближе прописује начин наплате износа из става 1. овог члана.

Износ из става 1. овог члана утврђује Влада актом који доноси до 1. септембра за текућу годину.

Члан 52.

Наплаћена средства за време трајања "Дечије недеље" утврђују се у буџету Републике Србије, а министарство надлежно за социјална питања их распоређује организаторима манифестација посвећених деци, у складу са извршеним програмом из члана 50. став 2. овог закона.

VII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 53.

Новчаном казном од 50.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај послодавац са својством правног лица и друго правно лице ако изда неистиниту потврду о оствареним приходима подносиоца захтева из члана 5. став 4. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се послодавац који је предузетник новчаном казном од 20.000 до 300.000 динара.

Новчаном казном од 50.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај послодавац са својством правног лица и друго правно лице ако не поступи у складу са чланом 16. став 4. овог закона.

За прекршај из става 3. овог члана казниће се послодавац који је предузетник новчаном казном од 20.000 до 300.000 динара.

VIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 54.

Поступци за остваривање права на одсуство са рада и накнаду зараде односно накнаду плате за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и посебне неге детета који су започети пре почетка примене овог закона окончаће се у складу са прописима који су били на снази у време отпочињања породилског одсуства.

Право на родитељски додатак за децу рођену пре почетка примене овог закона, оствариће се у складу са прописима који су били на снази на дан рођења детета.

Исплате по решењима донетим пре почетка примене овог закона као и у поступцима из ст. 1. и 2. овог члана који су решени у складу са прописима који су били на снази до почетка примене овог закона вршиће се у складу са прописима који су били на снази до почетка примене овог закона.

Жена која је трудна у време ступања на снагу овог закона може да оствари право на одсуство са рада и накнаду зараде, односно накнаду плате за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и посебне неге детета, као и право на родитељски додатак у складу са прописом који је био на снази у време почетка трудноће уколико је тај пропис повољнији за њу.

Одредбе става 4. примењују се и на будућег оца детета.

Члан 55.

Министар надлежан за социјална питања донеће прописе на основу овлашћења из овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 56.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о финансијској подршци породици са децом („Сл. гласник РС“ бр. 113/17).

Члан 57.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о финансијској подршци породици са децом садржан је у члану 97. Устава Републике Србије, према коме Република Србија, поред осталог, уређује и обезбеђује систем у областима здравства, социјалне заштите, борачке и инвалидске заштите, бриге о деци; систем у области радних односа, заштите на раду, запошљавања, социјалног осигурања и других облика социјалне сигурности и друге односе од интереса за Републику Србију, у складу са Уставом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Предлог Закона о финансијској подршци породицама са децом битно унапређују положај породица и предвиђа низ позитивних мера које треба да дају дугорочни одговор на подстицај наталитета и рађања у Србији. У односу на постојећи закон који уређује ову област предложене измене и допуне:

- представљају системско унапређење односа према деци,
- укључују далеко већи број корисника у признавању права,
- поспешују материјални положај породица са децом,
- не искључују децу према реду рођења и немају дискриминаторски однос у односу на касније рођењу децу,
- подижу цензус за остваривање права и уједно утврђује прецизне критеријуме за одређивање износа родитељског и дечијег додатка,
- подстичу хранитељство као адекватан облик заштите за децу без родитељског старања,
- дугорочно и повољније уређују исплату накнада зараде за време породилског одсуства, одсуства ради неге детета и одсуства ради продужене неге,
- мање су рестриктивне у третирању прихода који су од утицаја за остваривање права,
- мање су рестриктивне у третирању имовине која је од утицаја за остваривање права,
- подстицајне су за породице са већим бројем деце,
- садрже низ демографски позитивних мера за подстицај рађања,

Предлогом закона предвиђено је да се износ накнаде зараде за време породилског одсуства утврђује и исплаћује у нето износу на основу утврђеног просечног износа нето зарада за последњих 12 месеци, при чему се у обзир узимају и зараде за које нису уплаћени порези и доприноси. Тиме се битно унапређује заштита великог броја жена и спречава њихов неповољан положај када послодавац не исплаћује редовно зараде, односно не уплаћује редовно порезе и доприносе.

Предлог закона даје посебну подршку хранитељским породицама јер их не искључује из права на остваривање дечијег додатка.

Утврђивање јасних критеријума за одређивање цензуса и износа дечијег додатка уводи правну сигурност, за разлику од постојећег решења, а позитивно ће утицати и повећаће обухват породица и деце, чиме се испуњава стварна сврха права.

Стварна заштита породица са децом остварује се и предлогом да отпремнина у случају престанка потребе за радом запослених услед технолошких, економских и организационих промена, није приход од утицаја за остаривање права на дечји додаток, јер та промена није настала личном вољом родитеља, а те се породице двоструко излажу урушавању материјалног положаја (губитак посла и ускраћивање права на дечји додаток).

Парадоксално је да у условима надолазећег сиромаштва све мањи број породица са децом остарује права из области дечје заштите и да је преполовљен број деце у односу на 2000. годину која остварују право на дечји додаток, иако он треба да буде базични подстицај. Износ који сада по овом основу прима тек 25% деце у Србији не покрива ни основне потребе, процедуре за остваривања права су сложене и често непотребне, те се

предложеним изменама инсистира и на ефикаснијем уређењу начина остваривања права и поједностављивању процедура.

На основу свега наведеног јасно је да предложене измене и допуне Закона о финансијској подршци породици са децом битно унапређују материјални положај најугроженијих.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона уређује се предмет и циљеви закона.

Чланом 2. уређује се појам породице у смислу овог закона, с тим што се у односу на постојеће решење, поред уобичајеног круга лица која чине породицу (супружници, ванбрачни партнери, деца, сродници), укључују и храњеник и штићеник, а под условом да живе у заједничком домаћинству и тазбински сродници у правој линији у првом степену сродства (свекар, свекрва, таст, ташта, зет, снаха, очух, маћеха, пасторак, пасторка). Круг лица је проширен имајући у виду да хранилац и старатељ могу остваривати одређена права по овом закону, а у погледу тазбинског сродства предвиђени степен сродства је у Породичном закону препознат као правно релевантна чињеница (предствља нпр. брачну забрану или предствља основ обавезе издржавања), а истовремено управо овај степен сродства врло често се јавља или као последица развода брака и заснивања нове брачне или ванбрачне заједнице или у тзв. породичним задругама, нарочито у сеоским срединама.

Члан 3. садржи родно сензбилну норму у погледу коришћења термина у мушком граматичком роду у законским одредбама.

Чланом 4. прописује се начин утврђивања редоследа рођења деце у поступку утврђивања права по основу закона уз посебно предвиђање да се у случају хранитеља, односно старатеља који остварује права по основу овог закона у редослед рођења укључују и деца за које је засновано хранитељство, односно старатељство.

Чланом 5. утврђују се врсте прихода који су од утицаја на остваривање права по основу овог закона. Предлог закона за разлику од важећег решења не предвиђа као приход од утицаја отпремнине у случају прекида радног односа због престанка потребе за радом запосленог услед технолошких економских или организационих промена и накнада по основу социјалних програма остварених у години дана пре подношења захтева. Ово из разлога што се ова врста прихода исплаћује у случају невољне незапслености, односно у случају када је подносилац захтева противно својој вољи остао без посла и нашао се у стању потребе за подршком државе, а сама сврха тих прихода је да незапсленом лицу омогуће да се лакше адаптира на новонасталу ситуацију док је у потрази за новим запослењем. Нема разлога да му у таквој ситуацији, урачунавањем ових прихода, а при чему нема других прихода, буде онемогућено да оствари права по основу овог закона ради очувања минималне финансијске стабилности породице.

Члан 6. утврђује врсте прихода који нису од утицаја на остваривање права, односно који се не урачунавају, те се у односу на постојеће решење, а следствено члану 5. Предлога закона предвиђа да се отпремнина због престанка потребе за радом запосленог услед технолошких економских или организационих промена не урачунава у приходе од утицаја на остваривање права.

Чланом 7. се предвиђа да се не може остварити право на дечији додатак уколико подносилац захтева или члан његове породице поседује новчана и друга ликвидна средства у вредности већој од износа две просечне нето зараде по члану породице. Предлогом закона се предвиђа изузетак у односу на ово правило. Наиме у случају када су подносиоцу захтева или члану породице једнократно или виšekратно исплаћена дугована новчана средства у износу већем од две просечне нето зараде по члану домаћинства, а која су доспевала периодично али нису исплаћивана, а да су исплаћивана периодично по доспећу не би био премашен законом утврђени износ. Ово су случајеви који се иначе дешавају у пракси и без кривице корисника права ометају га у остваривању или коришћењу права, нпр. породиље којима касни исплата накнада зарада или нпр. запослени којем је престао радни однос, а послодавац му накнадно исплати дуговане плате за дужи временски период итд.

Чланом 8. установљава се поседовање непокретности као ограничење за остваривање права на дечији додатак, с тим да поседовање стамбеног простора у коме се станује, а одређене је квадратуре (највише 25квм по члану домаћинства) не сматра ограничењем.

Члан 9. и 10. уређују појам просечне зараде и непреносивост права остварених по основу овог закона.

Чланом 11. утврђују се права која се сматрају правима на финансијску подршку породици са децом, а која се остварују у складу са овим законом. У односу на постојеће решење у овај каталог права укључује се додатно и право на накнаду боравка у предшколској установи за децу са родитељима са инвалидитетом, будући да су породице у којима један или оба родитеља имају инвалидитет додатно финансијски погођене због ограничене радне способности родитеља или потпуног губитка радне способности уз повећане потребе узроковане инвалидитетом.

Чл. 12-16. Предлога закона регулише се накнада зараде, односно накнада плате за време породиљског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета. За разлику од решења у Закону о финансијској подршци породици са децом предвиђено је да се износ накнаде утврђује на основу просечене зараде титулара права у последњих 12 месеци, а у случају да је у том периоду ималац права био извесни период незапослен за тај период се узима износ у висини од 50% просечене месечне зараде. При том тако обрачунут износ накнаде представља нето износ накнаде, односно основицу за обрачун припадајућих пореза и доприноса. Зарада која је основ за обрачун и исплату накнаде није само зарада на коју су обрачунити и исплаћени порези и доприноси, већ и зарада која је остварена у релевантном периоду, али на коју послодавац није исплатио припадајуће порезе и доприносе. Накнаду зараде исплаћује министарство надлежно за социјална

питања. Наведеним члановима се такође предвиђа да накнада не може бити нижа од минималне зараде у Републици Србији чији се износ утврђује према дану подношења захтева за остваривање права, с тим што у случају да минимална зарада порасте у периоду остваривања права износ накнаде се усклађује са порастом минималне зараде.

Чл. 17-20. Предлога закона регулишу се остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детата. Предвиђено је да мајка, која је незапослена у моменту рођења детета, без обзира да ли прима или не прима накнаду за случај незапослености, може остварити право на накнаду, ако је у периоду од 12 месеци пре рођења детета остваривала приходе по основу самосталне делатности, уговора о привременим и повременим пословима, уговора о делу, ауторског уговора, као носилац породичног пољопривредног газдинства. Као основица за утврђивање износа накнаде је просечни месечени приход у периоду од 12 месеци, при чему се у обзир при обрачуну узимају сви приходи, без обзира да ли је исплатилац обрачуноу и платио припадајуће порезе и доприносе. Овако утврђен износ накнаде је нето износ и представља основицу за обрачун и уплату пореза и доприноса. Накнада не може бити нижа од минималне зараде у Републици Србији чији се износ утврђује према дану подношења захтева за остваривање права, с тим што у случају да минимална зарада порасте у периоду остваривања права износ накнаде се усклађује са порастом минималне зараде. Дужина примања ове накнаде је уподобљена са дужином примања накнаде зараде, односно за треће и свако наредно дете мајка ову накнаду прима две године.

Чл. 21-24. Предлога закона регулишу родитељски додатак. Разлика у односу на постојећа решења је у томе што је предвиђено да се родитељски додатак прима за свако дете, без обзира на ред рођења. Поред тога Предлог закона предвиђа јасне критеријуме за утврђивање износа родитељског додатка, па је тако предвиђено да за прво дете родитељски додатак износи две просечне нето зараде, за друго дете је за 30% већи од износа за прво дете, а за треће и свако наредно дете је за 50% већи од износа за прво дете. Предлогом закона се регулише коме припада право на родитељски додатак у случају развода брака или престанка ванбрачне заједнице, односно у случају да прималац родитељског додатка извршилац насиља у породици.

Чл. 25-32. Предлога закона регулишу дечији додатак. Дечији додатак се остварује за свако дете у породици, а право на дечији додатак имају и хранитељ и старатељ и за своју децу и за децу за коју је засновано хранитељство, односно старатељство. Члановима Предлога закона се ближе уређују услови за остваривање права, старосна граница до које се остварује право, а посебно се одређује појам самохраног родитеља, као и имовински цензус за остваривање права, право на увећање цензуса у случају самохраних родитеља, односно родитеља или старатеља детета са сметњама у развоју и детета са инвалидитетом. Такође се утврђују прецизни критеријуму за одређивања најнижег износа дечијег додатка - за свако дете у породици износ дечијег додатка не може бити нижи од 10% од просечне месечне нето зараде у Републици Србији за месец за који се исплаћује дечији додатак, чиме се уједно обезбеђује и непрекидно усаглашавање износа дечијег додатка за кретањем зарада и трошкова живота. Овај износ се увећава за самохране родитеље и

старатеље и за родитеље детета са сметњама у развоју и детета са инвалидитетом за 50%.

Чл.33-37. Предлога закона регулишу услове за остваривање осталих права предвиђена Предлогом закона - накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу без родитељског старања, за децу са сметњама у развоју и децу са инвалидитетом, за децу корисника новчане социјалне помоћи, за децу родитеља са инвалидитетом, за децу из материјално угрожених породица. У односу на постојећа решења новина је право на накнаду боравка у предшколској установи за децу родитеља са инвалидитетом.

Чл. 38 - 45. Предлога закона ближе се урађује поступак за остваривање права из овог закона, уз посебан нагласак на заштити података о личности који се прикупљају у овом поступку. Посебно се уређује садржина захтева за остваривање права, утврђивање месне надлежности, надлежност за решавање по жалби, губитак права, обезбеђивање буџетских средстава и надзор над спровођењем закона.

Чланом 46. Предлога закона уређено је успостављање Информационог система, а ради аутоматизације обрачуна износа за исплате накнада у складу са овим законом. Овим чланом се ближе урађују подаци који се уносе у ИС, вођење евиденција и приступ овлашћених лица ИС.

Чл. 47- 49. Предлога закона уређују заштиту, коришћење, ажурирање и чување података, посебно предвиђајући и примену закона и заштити података о личности, затим ко може бити корисник података из ИС, као и рок чувања података.

Чл. 50 - 52. Предлога закона посебно се уређује "Дечија недеља" као посебна недеља која се сваке године организује ради реализације културно-образовних, рекреативних и других манифестација посвећених деци и уопште ради предузимање других мера за унапређење друштвене бриге о деци. Одредбама наведених чланова се регулише се ко има право учешћа, извори финансирања активности у току "Дечије недеље", приходи који се остварују у току "Дечије недеље", као и њихово коришћење.

Чланом 53. прописани су прекршаји и новчане казне за прекршаје утврђене законом, а у односу на постојеће решење је разлика у погледу максималног износа новчане казне, будући да Предлог закона предвиђа више износе максималних новчаних казни, у циљу превентивног и одвраћајућег ефекта овако постављених казни.

Чланом 54. Предлога закона садржи прелазне одредбе у погледу могуће примене и ранијег закона у време ступања овог закона на снагу, уколико је ранији закон повољнији за одређене категорије корисника права.

Чланом 55. Предлога закона прописује се рок од шест месеци за доношење подзаконских аката.

Чл. 56. и 57. Предлога закона прописан је престанак важења Закона о финансијској подршци породици са децом („Сл. гласник РС" бр. 113/17) и рок за ступање на снагу закона.

IV. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ПРОПИСА

Предложеним законским решењем постићиће се боља заштита породице са децом и стварање услова за подизање наталитета кроз подизање пензуса за остваривање права на дечији додатак, утврђивањем примеренијих износа дечијег додатка, признавањем права на дечији и родитељски додатак без обзира на број деце, равноправни положај хранитеља и старатеља, а посебно ће се заштити породиље и мајке на одсуству ради неге детета у погледу редовности исплате наканде зарада, као и самохрани родитељи у случајевима када други родитељ не извршава обавезу исплате издржавања детета.

V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона потребна су додатна средства према процени министарстава надлежних за послове финансија и за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

**ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА
ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ**

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа
Народни посланик Марко Ђуришић.

2. Назив прописа

Предлог закона о финансијској подршци породици са децом
The law proposal on financial support to the family with children

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно са одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум)

- а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну саржину прописа
- б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума
- в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума
- г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума
- д) Веза са Националним програмом за интеграцију Републике Србије у Европску унију

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

- а) Навођење примарних извора права ЕУ и усклађеност са њима /
- б) Навођење секундарних извора права ЕУ и усклађеност са њима /
- в) Навођење осталих извора права ЕУ и усклађеност са њима /
- г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност /
- д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније /

5. Уколико не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност треба констатовати ту чињеницу. У овом случају није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа.

Секундарни извори права Европске уније који постоје у овој области нису релевантни са становишта материје коју обрађује овај предлог закона, тако да се уз овај предлог закона се не доставља Табела усклађености.

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?

/

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?

/

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

/

Потпис руководиоца органа органа државне управе, односно другог овлашћеног предлагача прописа, датум и печат

Београд, 12. фебруар 2018. године

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

Марко Буришић